

- ✓ Oreganum vulgare, vild merian (også anv. Art: *Oreganum majorana*, have-merian) ”bjergmynte”, tysk: Dost. Oregano kendes også fra subtropiske områder, bl.a. Grækenland, hvor man har givet den navnet: Ore Gano, (Orosbjerg, ganos-smykke) ”Bjergets Smykke” for at beskrive dens duft og skønhed, når den som et lyserødt blomstrende tæppe ses på bjergskråninger.

- ✓ Botanik: Flerårig, ca ½ m. høj med grenede, svagt hårede rødlig stængler. Blade korsvis modsatstillede, ægformede, næsten helrandede, svagt hårede, på undersiden kirtler. Rosa-lilla læbeblomster samlet i små ovale aks, der sammen danner en halvskærmeformet top. Blomstring : juli – september.

- ✓ Naturlige voksesteder: Vildt både i subtr. og temp. klima på vort kontinent. O.V. en naturligt hjemmehørende plante, har været meget brugt i middelalderen (makrofossilfund fra tidl. middelald. på Fyn) O.V. trives godt på lysåbne, letskygget, overvejende kalkrig, næringsfattig jord. Så det er ikke mærkeligt, at den kan findes på kalkrige overdrev (på Østmøn f.eks.) græslandskanter, gravhøje, og i skovbryn, markskel, rabatter. Mest alm. på Øerne, Djursland, Limfjordsområdet. Visse individer kan være ”haveflygtninge”.

- ✓ Dyrkning: Frø eller stiklinger, trives på lys plet med lettere kalkrig jord. Høstes gerne, når olieindholdet i planten er på sit højeste.

- ✓ Indholdsstoffer: Flavanoider (farvestoffer, antioxidanter) carvacrol, thymol (antiseptica) garve- og bitterstoffer. Det er derfor sandsynligt at O.V. har både antiseptisk og konserverende virkning, hvilket anvendelsen i middelalderen tyder på, at man havde erfaret.

- ✓ Overleverede og magiske virkninger: Hjælper mod febersygdomme, bronkitis (indgning) halsbetændelse (gurgle), mave-tarmsvær, appetitvækker, stimulerer fordøjelsen i følger både skandinaviske , tyske og engelske kilder. Eks.: Hildegard von Bingen: Et behandlingsforløb mod Psoriasis med udvortes behandling med O.V. i blanding med andre ingredienser i kombination med en indvortes behandling. O.V.s duft skulle give lyst sind og fordrive ondt.

Der er talrige overleveringer med andre anv.muligheder, så derfor henvises her til 2 værker. Das grose Buch der Hildegard van Bingen, s.278-279 om Dost, samt Folk og Flora, bind 4 s 102-106 om oreganum (merian). God læselyst.

- ✓ Planten som symbol: I en græsk myte, hvor bl.a. Afrodite optræder, berettes om O.V. for dens dufts skyld. Denne myte har hos grækerne gjort O.V. til et symbol på og middel til kærligheden.
- ✓ Ikke – medicinsk anvendelse: Theer, kosmetik, farvning? først og fremmest kendt som krydderi og ingrediens i madlavning.
- ✓ Praktisk anvendelse: Blade, stængler, blomster, tørret, kogt, knust. Udtræk i olier, eddiker, snaps, urtemedicinblandinger (uautoriserede?).
- ✓ Anerkendt anvendelse i dag: The, kosmetik, olie, eddike, snaps, krydderi.
- ✓ Spiselig anvendelse: Særlig som krydderi til kød- og fiskeretter. Krydret smag.
- ✓ Kilder: Andre end nævnte. Atlas Flora Danica. Havenyt. (kan anbefales)